

י"ד בחשוון, התש"פ
 12 נובמבר 2019
 567786219
 (בתשובה נא ציין מספרנו)
 מסי' תיק - 22

הנדון: המלצות לסימון מזון בסמל ירוק

משרד הבריאות מקדם מהלך שמטרתו לעודד צריכת מזונות בריאים וזאת על ידי סימון המזונות המומלצים בסמל ירוק. מהלך זה נעשה כחלק מהמלצות ועדת האסדרה התזונתית לסימון מזון. במהלך זה, ממליץ משרד הבריאות ליצרנים, יבואנים ומשווקי מזון לסמן את המזונות העומדים בתנאים לסמל ירוק, ובכך ליישם את מטרת הסימון: לסייע לצרכנים בבחירת מזונות ההולמים את עקרונות התזונה הבריאה כפי שמומלצת בישראל. (קישור לקריאת: [ההמלצות התזונתיות החדשות, משרד הבריאות הישראלי 2019](#))

התנאים לקבלת הסמל הירוק, המפורטים בטבלה בנספח מספר 1, נקבעו על ידי ועדה מדעית שמונתה על ידי משרד הבריאות לנושא זה, ועודכנו בהתאם להערות הציבור שנתנו בעקבות הפצת מסמך המלצות לסימון מזון בסמל ירוק – מסמך הפצה להערות הציבורי שהופץ ב 4.7.2019 על ידי המשרד.

חשוב לשים לב כי, הוראות תקנות הגנה על בריאות הציבור (מזון) (סימון תזונתי), התשע"ח-2017, גוברות על התנאים לסמל הירוק. מכאן שלא ניתן לסמן סמל ירוק על מזון המחויב על פי תקנות כאמור לשאת סמל אדום.

סימון מזון בסמל הירוק (החיובי) הוא וולונטרי. באחריות היצרנים/יבואנים/משווקים לפעול בהתאם להמלצות הוראות הסימון שנקבעו ע"י משרד הבריאות לרבות המזונות, התנאים, הסמל, מיקומו ועיצובו. כל שימוש בסמל הירוק יעשה לפי כללי העיצוב המפורטים בנספח מספר 3, לשילוט מדף או לסימון בחזית האריזה, וכן לפי מסמך ה-PDF המצורף (נספח 2), זאת בכדי להבטיח העברה אחידה של המסר בצורה עקבית לצרכנים.

משרד הבריאות שומר לעצמו את האפשרות לשנות את המסגרת ליישום וניהול מודל הסימון בסמל ירוק. ניתן להתחיל לעשות שימוש בסימון הירוק בינואר 2020.

נספח 1: טבלת המזונות לסמל הירוק

הגדרות:

"תוספות" – כל תוספת לרבות "תוספי מזון" (כהגדרתם בחוק הגנה על בריאות הציבור (מזון), התשע"ו-2015, למעט מים במוצרים מהצומח.

"תבלין" כהגדרתו בת"י 1359 בסעיף 103.1: צמח או חלקיו (כגון: שורשים, גבעולים, ניצני פרחים, עלים, זרעים - שלמים או חתוכים או טחונים), המוספים למזון למתן טעם או ריח, ומיץ לימון. תבלינים בקטגוריית הגבינות יענו להגדרת 'תבלין' למסמך זה ויכללו גם שום, בצל, שמיר ופטרוזיליה.

"דגן מלא" (WHOLE GRAIN) כולל פסאודו-דגנים*: גרעיני דגן המורכבים מקריופסיס שלם, טחון, מבוקע או פתיתי, שרכיביו האנטומיים העיקריים – האנדוספרם, הנבט והסובין – נמצאים באותן כמויות יחסיות כפי שהם נמצאים בקריופסיס השלם. המונח "דגן מלא" משמעותו גם קמח דגן מלא (ת"י 1241 סעיף 1.3.4)

* פסאודו דגנים - pseudo-grains הנו מונח מוסכם על ידי ה FDA, ה AACC ומועצת הדגנים המלאים (WGC). פסאודו דגנים הינם מזונות שנכללים בקטגוריית הדגנים כיוון שהרכב התזונתי שלהם, אופן ההכנה שלהם והשימוש בהם, דומים. פסאודו דגנים הנם מזונות כגון דוחן, קינואה, אמרנט, כוסמת וטף.

הערה כללית –

כל המזונות המפורטים יעמדו בכל הוראות ודרישות חקיקת המזון החלה עליהם במוצרים שחל עליהם תקן ישראלי, יש לעמוד בדרישות התקן. עם זאת, ברשימה זו קיימים סייגים נוספים בנוסף להוראות התקן והם שיקבעו לסימון הירוק.

טבלה מספר 1

אופן הסימון : בחזית האריזה או שילוט מדף	תנאים			קבוצת מזון
	א	ב	ג	
חזית האריזה	תכולה מרבית ל 100 גרם או 100 מ"ל	התייחסות לתוספות	חלב לשתיה	מוצרי חלב
חזית האריזה	סך שומן – עד 5% כולל	ללא תוספות למעט חומרי מוצא	מוצרי חלב מותססים	
חזית האריזה	סך שומן : עד 5% כולל שומן רווי : עד 3% כולל נתרן : עד 200 מ"ג	ללא תוספות, למעט תבלינים ומלח	גבינות	
חזית האריזה	נתרן : עד 200 מ"ג	ללא תוספות, למעט תבלינים, מלח ומגברי חוזק (בהתאם לתקנות בריאות הציבור (מזון) (תוספי מזון), התשס"א - 2001	טופו	מוצרים ע"ב סויה
חזית האריזה	נתרן : עד 50 מ"ג	פולי סויה, מים, מלח	משקה סויה	
חזית האריזה		ללא תוספות למעט חומצה אסקורבית	שמן אבוקדו שמן שקדים	שמנים צמחיים

אופן הסימון : בחזית האריזה או שילוט מדף	תנאים			קבוצת מזון	
	א	ב	ג		
	תכולה מרבית ל 100 גרם או 100 מ"ל	התייחסות לתוספות	וטוקופרולים	זרעים אגוזים בוטנים ושקדים גולמייס. ניתן לקלות	זרעים אגוזים בוטנים ושקדים גולמייס
			שמן קנולה (לפתית)		
			שמן חריע שמן זית		
שילוט מדף למכירה בתפזורת או חזית האריזה		ללא תוספות	ממר/ח/קמח 100% מקבוצה זו.		
חזית האריזה		ללא תוספות			
שילוט מדף למכירה בתפזורת או חזית האריזה	נתרן : עד 200 מ"ג	ללא תוספות, למעט מלח ותבלינים	גרעין הדגן בשלמותו. בכל צורת הכנה או אריזה (כגון : קלוי, מבושל , אפוי, מאודה,	דגנים ופסאוד ו-דגנים	

אופן הסימון : בחזית האריזה או שילוט מדף	תנאים			קבוצת מזון
	א	ב	ג	
	תכולה מרבית ל 100 גרם או 100 מ"ל	התייחסות לתוספות	תת- קטגוריה	
			קפוא, מותפח, בשימורים, מונבט, או ארוז (בוואקום) לא מטוגן.	
חזית האריזה		ללא תוספות	קמח מדגנים מלאים (נטחן מהגרעין בשלמותו בלבד)	
חזית האריזה		ללא תוספות	פסטה מלאה לפי תקן	
חזית האריזה	נתרן : עד 200 מ"ג	ללא תוספות, למעט מלח ותבלינים	קרקרים, פריכיות. 100% דגנים מלאים בלבד	
שילוט מדף למכירה בתפוזרת או חזית האריזה	נתרן : עד 200 מ"ג	ללא תוספות, למעט מלח ותבלינים	גרעין בשלמותו כולל קטניות שבורות וקלופות. בכל צורת	קטניות

אופן הסימון : בחזית האריזה או שילוט מדף	תנאים			קבוצת מזון
	א	ב	ג	
	תכולה מרבית ל 100 גרם או 100 מ"ל	התייחסות לתוספות	תת- קטגוריה	
			הכנה או אריזה (כגון : קלוי, מבושל, אפוי, מונבט, מאודה, קפוא, בשימורים, או ארוז בוואקום). לא מטוגן.	
חזית האריזה		ללא תוספות	קמח הנתחן מהקטנית בשלמותה 100%	
חזית האריזה	נתרן : עד 200 מ"ג סך שומן : עד 7% כולל	ללא תוספות למעט : תבלינים, טחינה, שמן זית, לימון ומלח	ממרח קטניות	
חזית האריזה		ללא תוספות	טחינה גולמית	טחינה מזרעי שומשו מין.
חזית האריזה	נתרן עד 200 מ"ג	ללא תוספות, למעט תבלינים ומלח	סלט טחינה	שומשו ס מלא
חזית האריזה	נתרן : עד 200 מ"ג	ללא תוספות, למעט	שימורי דגים	דגים

אופן הסימון : בחזית האריזה או שילוט מדף	תנאים			א קבוצת מזון
	א	ב	ג	
	תכולה מרבית ל 100 גרם או 100 מ"ל	התייחסות לתוספות	תת- קטגוריה	
		תבלינים, מלח, מים, שמנים צמחיים מקבוצת השמנים הצמחיים בטבלה זו		
שילוט מדף		ללא תוספות	דגים (גולמיים) לא מעובדים. טריים או קפואים	
חזית האריזה	נתרן עד 200 מ"ג	ללא תוספות, למעט תבלינים, מלח	אפויים/צלוי ים/מתובלים	
שילוט מדף			ביצים טריות בקליפתן	ביצים
שילוט מדף		ללא תוספות	טריים, מצוננים או קפואים (גולמיים). שלמים, או חלקים. ללא חלקים פנימיים.	בעלי כנף
חזית האריזה	נתרן עד 200 מ"ג	ללא תוספות, למעט תבלינים, מלח	אפויים/צלוי ים/מתובלים	

אופן הסימון : בחזית האריזה או שילוט מדף	תנאים			קבוצת מזון
	א	ב	ג	
שילוט מדף למכירה בתפוזרת או חזית האריזה	תכולה מרבית ל 100 גרם או 100 מ"ל	התייחסות לתוספות	תת- קטגוריה	פירות
		ללא תוספות	בכל צורת הכנה או אריזה (כגון אך לא רק : קלוי, מבושל , אפוי, מאודה, קפוא, מרוסק, בשימורים, או ארוז בוואקום) לא מטוגן. לא מיובש (למעט פירות שיובשו בהקפאה ועברו תהליך שחזור לפני אכילתם). למעט אבקות, ריבות,	

אופן הסימון : בחזית האריזה או שילוט מדף	תנאים			קבוצת מזון
	א	ב	ג	
	תכולה מרבית ל 100 גרם או 100 מ"ל	התייחסות לתוספות	תת- קטגוריה	
			מיצים וקונפיטורות	
שילוט מדף למכירה בתפזורת או חזית האריזה	נתרן : עד 200 מ"ג	ללא תוספות למעט מלח ותבלינים	בכל צורת הכנה או אריזה (כגון אך לא רק : קלוי, מבושל , אפוי, מאודה, קפוא, בשימורים, מיובש או ארוז (בוואקום) לא מטוגן.	ירקות כולל פטריות מאכל ואצות
		ללא תוספות	תה וצמחים להכנת משקה בחליטה לפי תקן	תה וצמחים להכנת משקה בחליטה

*ניתן לערבב בין קטגוריות ירקות, פירות, קטניות (לא כולל קמח וממרחים), דגנים (גרעינים) ואגוזים ובלבד שהתנאים של כל קטגוריה ישמרו

נספח 3 - הוראות סימון מזון בסמל ירוק:

א. אופן הסימון בחזית האריזה:

1. הסימון בסמל החיובי יעשה בקדמת האריזה¹
2. כללי עיצוב לסימון החיובי בחזית האריזה יהיו זהים לכללי הסימון של סמלי המזון האדומים כפי שמפורט בתקנות הגנה על בריאות הציבור (מזון) (סימון תזונתי), התשע"ח-2017, תקנה 9, פסקאות (1) עד (3), ובמסמך המצורף 'נספח 2 - אופן סימון מזון בסמל ירוק'.

ב. אופן הסימון כשילוט מדף:

1. מידות השלט יותאמו על ידי המשווק. בכל מקרה, יש למקם את שילוט המדף כך שיתייחס למוצרים העונים לדרישות הנחיה זו בלבד. אם לשם כך נדרשת הפרדה פיזית של המדפים - יש לבצעה על מנת למנוע הטעית הצרכן באשר להרכב המוצרים הסמוכים ומוצעים למכירה באותו מדף.
2. שילוט המדף יתבצע לפי הנוסחים הבאים בלבד, וניתן לשלב בו את הסמל הירוק:

- דגים (גולמיים) טריים או קפואים
- עופות (גולמיים) טריים או קפואים
- אגוזים, זרעים, בוטנים ושקדים, ללא תוספות
- ביצים טריות
- פירות וירקות טריים
- דגנים מלאים ללא תוספות
- קטניות ללא תוספות

ניתן להוסיף בשילוט המדף: 'לפרטים נוספים באתר אפשריבריא www.efsharibari.gov.il

בברכה,

פרופ' סיגל סדצקי
ראש שרותי בריאות הציבור

¹ "קדמת האריזה - צד מצדדי האריזה, שמיועד להיות גלוי לעין הצרכן בעת הצגת המזון למכירה".